

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : एसएलएफ-२००७/प्र.क्र.१८८/जल-१२
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ३० जून, २००८

वाचा-

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक : एसएलएफ-१८६/प्र.क्र.१२१७/फ-१२, दि. २३ जून, १९८८
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक : एसएलएफ-१८८६/प्र.क्र.१९२२/फ-१२, दि. २६/१०/१९९०
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक : एसएलएफ-१८९२/प्र.क्र.७९/फ-१२, दि. १६/६/१९९२
- ४) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक : एसएलएफ-१८९३/प्र.क्र.२३२/जल-१२, दि. ९/८/१९९४
- ५) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक -एसएलएफ-१८९३/प्र.क्र.२३२/जल-१२, दि. ७ एप्रिल, २००३
- ६) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक: एसएलएफ-१८/०३/प्र.क्र.३६१/जल-१२, दि. ३० जून, २००४
- ७) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक : एसएलएफ-१८/०६/प्र.क्र.३६/जल-१२, दि. १० मे, २००६
- ८) संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.कक्ष-८ /वनश्री/ प्र.क्र.२४/०७-०८/ ३०८/०७-०८, दिनांक २६/१२/२००७.

प्रस्तावना : -

राज्यातील सामाजिक वनीकरणाच्या वनेत्तर क्षेत्रातील वृक्षारोपण व संवर्धन यामध्ये उत्कृष्ट कामगिरी करणा-या व्यक्ती व संस्था यांना सन्मानित करण्यासाठी सन १९८८ पासून वरील संदर्भ क्र.१ मधील शासन निर्णयान्वये सदरची महाराष्ट्र राज्य वनश्री पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आली असून, त्यानुसार दरवर्षी महाराष्ट्र शासनातर्फे वरील संदर्भ क्र.(२) ते (७) मधील संदर्भाधीन शासन निर्णयानुसार वनश्री पुरस्कार प्रदान करण्याची कार्यवाही करण्यात येते.

सदर राज्य वनश्री पुरस्कार या योजनेतर्गत सध्या व्यक्ती, ग्रामपंचायत, शैक्षणिक संस्था, सेवाभावी संस्था व गट/विभाग/जिल्हा अशा ५ संवर्गांमध्ये राज्यस्तरावर प्रत्येकी ३ (प्रथम, द्वितीय व तृतीय) असे एकूण १५ पुरस्कार पुढीलप्रमाणे देण्यात येतात.

संवर्ग	प्रथम पुरस्कार	द्वितीय पुरस्कार	तृतीय पुरस्कार
व्यक्ती	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-	रु.१०,०००/-
ग्रामपंचायत	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-	रु.१०,०००/-
शैक्षणिक संस्था	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-	रु.१०,०००/-
सेवाभावी संस्था	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-	रु.१०,०००/-
ग्राम/विभाग/जिल्हा	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-	रु.१०,०००/-

तसेच संदर्भ क्र.(७) मधील शासन निर्णयानुसार वनश्री पुरस्काराच्या धर्तीवर ३ खाजगी संस्थांना मानचिन्ह प्रदान करण्यात येते.

२. राष्ट्रीय वननीती १९८८ नुसार राज्यातील ३३ टक्के क्षेत्र वनाखाली /वृक्षच्छादनाखाली आणण्याचे उद्दिष्ट आहे. तसेच वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत व अन्य वृक्ष लागवडीच्या पुरक योजनांमार्फत जास्तीत जास्त प्रमाणावर पडीक जमिन वृक्ष लागवडीखाली आणावयाची आहे. याकरीता सर्वसामान्य लोकांमध्ये जनजागृती निर्माण करून शासन व लोकसहभागातून सदरचे वृक्षलागवडीचे काम पूर्ण करण्यासाठी अधिकाधिक व्यक्ती, स्वयंसेवी संस्था, स्वायत्त संस्था यांचा सहभाग वाढविण्यासाठी वरील उल्लेखित सद्या सुरु असलेल्या वनश्री पुरस्कार योजनेत सुधारणा करून त्याप्रमाणे सुधारीत वनश्री पुरस्कार योजनेला मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सामाजिक वनीकरणाच्या वनेतर क्षेत्रातील वृक्षरोपण व संवर्धन यामध्ये उत्कृष्ट कामगिरी करणा-या व्यक्ती व संस्था यांना वनश्री पुरस्कार संदर्भाधिन शासन निर्णय दि. २३ जून, १९८८ नुसार राज्यास्तरावर देण्यात येत होते. आता वनेतर जमिनीवर वृक्षसंवर्धनास अधिक व्यापक प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने वनश्री पुरस्कार योजना सुधारीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या सुधारीत योजनेनुसार वनश्री पुरस्कार आता राज्यस्तर तसेच प्रत्येक महसूल विभागास्तरावर देण्यात येणार आहेत. वनश्री पुरस्कार सुधारित योजना वर्ष २००७ पासून लागू राहिल.

(अ) महसूल विभागस्तर (वृत्त) संवर्गनिहाय पुरस्कार

संवर्ग	प्रथम पुरस्कार	द्वितीय पुरस्कार
व्यक्ती	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-
ग्रामपंचायत	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-
शैक्षणिक संस्था	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-
सेवाभावी संस्था	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-
ग्राम/विभाग/जिल्हा	रु.२५,०००/-	रु.१५,०००/-

(ब) राज्यस्तरावर संवर्गनिहाय पुरस्कार

संवर्ग	प्रथम पुरस्कार	द्वितीय पुरस्कार	तृतीय पुरस्कार
व्यक्ती	रु.५०,०००/-	रु.४०,०००/-	रु.३०,०००/-
ग्रामपंचायत	रु.५०,०००/-	रु.४०,०००/-	रु.३०,०००/-
शैक्षणिक संस्था	रु.५०,०००/-	रु.४०,०००/-	रु.३०,०००/-
सेवाभावी संस्था	रु.५०,०००/-	रु.४०,०००/-	रु.३०,०००/-
ग्राम/विभाग/जिल्हा	रु.५०,०००/-	रु.४०,०००/-	रु.३०,०००/-

२. सर्व महसूल विभाग वृत्तस्तरावरून प्राप्त झालेल्या प्रथम व द्वितीय क्रमांकाच्या विजेत्यांमधूनच (महसूल विभागस्तरावरील ६० पुरस्कार प्राप्तकर्त्यांमधून) सदर १५ राज्यस्तरीय विजेत्यांची निवड करण्यात येईल. सदर राज्यस्तरावर निवड झालेली व्यक्ती/संस्था यांना विभागस्तरावरील देय ठरणारी पुरस्काराची रक्कम राज्यस्तरावरील प्रदान करण्यात येणा-या पुरस्कार रक्कमेतून वजा करून उर्वरीत रक्कम प्रदान करण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती/ संस्था यांना देण्यात येणारी पुरस्काराची रक्कम ही राज्यस्तरावरील पुरस्काराच्या रक्कमेपेक्षा अधिक असणार नाही.

३. पुरस्कारासाठी प्रस्ताव निवडण्याची कार्यपद्धती - वरील सर्व संवर्गातील पुरस्कारासाठी संबंधित व्यक्ती / संस्था यांच्याकडून प्राप्त झालेले प्रस्ताव यापूर्वीच्या वरील संदर्भ क्रमांक ४ व ५ येथील शासन निर्णयामधील कार्यपद्धती नुसार त्या त्या जिल्ह्याच्या उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग यांच्यामार्फत वृत्तस्तरावर प्राप्त होतील. सदर प्राप्त प्रस्तावांची संवर्गनिहाय प्राथमिक छाननी संचालनालयाचे स्तरावर असलेल्या खालील प्राथमिक छाननी समितीद्वारे करण्यात येईल.

अ) संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	- समितीचे अध्यक्ष
ब) सह संचालक(प्रशासन), सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	- सदस्य
क) संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी निमंत्रिक केलेले २ सह संचालक	- सदस्य
ड) संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी निमंत्रिक केलेले २ उप संचालक	- सदस्य
इ) उप संचालक (रोपवाटिका) सामाजिक वनीकरण संचालनालय, म.रा.पुणे	- सदस्य सचिव

४. या समितीद्वारे वृत्तनिहाय प्रत्येक संवर्गातील प्रस्तावांचा गुणानुक्रम निश्चित करून आवश्यक प्रस्ताव वरील संदर्भ क्र.(५) मधील दि. ७ एप्रिल २००३ च्या शासन निर्णयान्वये स्थापन केलेल्या खालील राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीच्या छाननी/मूल्यांकनासाठी शासनाकडे पाठविण्यात यावेत. या समितीमार्फत पुरस्कार अंतीम करण्यात येतील.

१) मा. मंत्री (जलसंधारण)	-अध्यक्ष
२) मा. राज्यमंत्री (जलसंधारण)	-उपाध्यक्ष
३) सचिव (जलसंधारण)	-सदस्य
४) संचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे	-सदस्य
५) संचालक, मृद संधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, पुणे	-सदस्य
६) सह/उप सचिव (जलसंधारण)	-निमंत्रक

५. सदर पुरस्काराची रक्कम राष्ट्रीय बचत पत्रे, स्मृतीचिन्ह व प्रशस्तीपत्र या स्वरूपात देण्यात येईल. पुरस्कार वितरण समारंभाचे आयोजन उपरोक्त संदर्भ क्र.(४) मधील दिनांक ९ ऑगस्ट, १९९४ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या मार्गदर्शनपर तत्वाप्रमाणे करण्यात यावे.

६. याबरोबरच वृक्ष लागवडीच्या कामात खाजगी संस्थांना प्रोत्साहित करण्यासाठी वनश्री पुरस्काराच्या धर्तीवर रु.१०,०००/- च्या मर्यादेत एक मानचिन्ह देण्याबाबत संदर्भ क्र.(७) मधील दि. १० मे, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आलेला निर्णय यापुढेही लागू राहील.

७. यावर होणारा खर्च राज्यस्तर व वृत्तस्तरावरील पुरस्कार रकमेवरील खर्च वनमहोत्सव योजनेमधून (योजनेततर योजना) (२४०६१६६४) तर पुरस्कार आयोजनावरील खर्च प्रसिध्दी व प्रशिक्षण (योजनेतर्गत योजना) (२४०६१६४६) या शिषांतर्गतच्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

८. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००८०६३०१६३९३४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(रेखा भिडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपालांचे सचिव,
मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव,
मा.मंत्री (वने व पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव,,
मा.राज्यमंत्री (वने व पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव,
मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक,
अप्पर मुख्य सचिव (वने)
सचिव (जलसंधारण)
सचिव (ग्राम विकास)
संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
सर्व मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य,
सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्त,
सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
विभागीय आयुक्त (महसूल विभाग) सर्व,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र - १ व २ मुंबई व नागपूर,
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र - १ व २ मुंबई व नागपूर,
प्रसिध्दी अधिकारी, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
नियोजन विभाग/ वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
कार्यासत अधिकारी/जल-१ ते जल-२४,
निवड नस्ती/जल-१२.